

Мушак Н.Б. Угоди про місцевий прикордонний рух як правовий інструмент лібералізації візового режиму між Україною та Європейським Союзом

УГОДИ ПРО МІСЦЕВИЙ ПРИКОРДОННИЙ РУХ ЯК ПРАВОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ВІЗОВОГО РЕЖИМУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Мушак Н. Б.

*к.ю.н., доцент кафедри міжнародного права
та порівняльного правознавства*

Київського університету права НАН України

Постановка проблеми. Питання забезпечення свободи пересування громадян України на території держав-членів ЄС стали особливо актуальними із підписанням Україною на саміті ЄС у м. Брюсселі (Бельгія) 27 червня 2014 р. Угоди про Асоціацію [1] з Європейським Союзом та її ратифікацією Верховною Радою України та Європейським Парламентом 16 вересня 2014 р. З 01 листопада 2014 р. почали застосовуватися окремі положення УА, що стосуються розділів «Політичного діалогу та реформ, політичної асоціації, співробітництва і конвергенції у сфері закордонних справ та політики безпеки», «Юстиції, свободи та безпеки», «Економічного та галузевого співробітництва», «Фінансового співробітництва», «Інституційних, загальних та заключних положень». Відповідно, зважаючи на підписання, ратифікацію, дію міжнародного документу та його подальшу імплементацію до національного законодавства України будуть створені нові можливості для регіонального співробітництва між нашою державою та Європейським Союзом, а саме можливість України інтегруватися у внутрішній ринок ЄС, а також можливість для громадян України

використовувати переваги свободи пересування територією держав-членів Європейського Союзу як громадян третьої країни.

Мета статті полягає в аналізі низки двосторонніх міжнародних договорів про місцевий прикордонний рух України із державами-членами Євросоюзу, що передбачають спрощену процедуру перетину кордону громадянами України прикордонної зони держав-членів Європейського Союзу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання укладення та дії двосторонніх міжнародних договорів про місцевий прикордонний рух України із державами-членами Євросоюзу є недостатньо вивченими в українській науці європейського права. Лише у працях В. Муравйова, З. Макарухи, Л. Грицаєнко найбільш повно та ґрунтовно розкрито зміст зовнішніх правових інструментів співробітництва між Україною та ЄС у реалізації візової політики ЄС щодо громадян нашої держави.

Основні результати дослідження. У межах реалізації державами-членами ЄС спільної візової політики у відносинах із третіми країнами між Україною та ЄС, з одного боку, і Україною та державами-членами ЄС, з іншого, ухвалено ряд міжнародних документів, що регулюють питання у візовій сфері. До таких документів належать: 1) Угода про реадмісію від 18 червня 2007 р. [2] (через Спільний комітет з питань реадмісії, створений згідно з її статтею 15); 2) Угода про спрощення оформлення віз від 18 червня 2007 р. [3] та Угода про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз від 23 липня 2012 р. [4] (через Спільний комітет з питань для реалізації угоди згідно з її статтею 12); 3) План дій щодо лібералізації візового режиму 2010 р. [5]; 4) укладені Україною двосторонні міжнародні договори із державами-членами ЄС, що регулюють питання, пов'язані з наданням можливостей громадянам України пересуватися територією держав-членів ЄС.

Ми вважаємо, що вище перелічені нами міжнародні документи водночас

є зовнішніми правовими інструментами співробітництва між Україною та ЄС у реалізації візової політики ЄС щодо громадян нашої держави. Вагоме значення ухвалених документів пояснюється тим, що вони є практичними кроками у напрямі встановлення безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом. Оскільки такі документи спрямовані на вдосконалення існуючих процедур видачі віз, порядку спрощення режиму поїздок громадян України до держав-членів ЄС. До того ж вони сприяють подальшому розвитку відносин між Україною і Євросоюзом, інтенсифікації контактів у різноманітних сферах співробітництва (наприклад, соціально-економічній, культурно-гуманітарній та ін.). Врешті-решт, уклавши відповідні документи, Україна, відповідатиме усім гармонізованим правилам, умовам та основним процедурним аспектам, встановлених державами-членами Європейського Союзу у реалізації ними спільної візової політики у відносинах із Україною.

Одним із прикладів реалізації зазначеної політики ЄС щодо України є укладена 18 червня 2007 р. Угода про реадмісію між Україною та Європейським Союзом, що регулює процедури, пов'язані з ідентифікацією та поверненням громадян України та третіх країн, осіб без громадянства, які потрапили або перебувають на території держав-членів ЄС нелегально. Угодою передбачені звичайна і прискорена процедури реадмісії (розділ II ст. 5-9), визначаються документи, що підтверджують походження нелегального мігранта (ст.ст. 6, 7), встановлюються часові рамки виконання запитів щодо реадмісії (ст.8) тощо.

Окрім Угоди про реадмісію 2007 р. дієвими правовими інструментами України на її шляху до лібералізації візового режиму з Європейським Союзом є укладені нашою державою із державами-членами Європейського Союзу міжнародні угоди про місцевий прикордонний рух.

Запровадження даного інструменту візової лібералізації у відносинах України з ЄС стало першим практичним кроком Європейського Союзу у

відповідь на введення в односторонньому порядку Україною безвізового режиму для громадян держав-членів Європейського Союзу у 2005 р. Указом Президента України від 26 липня 2005 р. було встановлено, що, починаючи з 01 вересня 2005 р. запроваджується безвізовий режим в'їзду в Україну та транзитного проїзду через територію України для громадян держав - членів Європейського Союзу, Швейцарської Конфедерації та Князівства Ліхтенштейн, якщо термін перебування їх в Україні не перевищуватиме 90 днів [6].

До того ж правовою основою договорів про місцевий прикордонний рух є Регламент № 1931/2006/ЄС, ухвалений Європарламентом та Радою ЄС для спрощення руху осіб у прикордонній зоні на зовнішніх кордонах держав-членів ЄС з третіми країнами. Згідно з документом держави-члени Європейського Союзу отримали повноваження підписувати двосторонні угоди про прикордонний рух із третіми країнами з метою запровадження єдиного режиму руху осіб у прикордонній зоні (п. 2 ст. 13 Регламенту).

Також важливе значення для підготовки укладення угод про місцевий прикордонний рух мала Політична декларація щодо угод про місцевий прикордонний рух, що містилася в Угоді між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 18.06.2007 р. Відповідно до Декларації уряди Угорщини, Словаччини, Польщі та Румунії заявили про своє бажання розпочати переговори стосовно укладання двосторонніх угод із Україною з метою імплементації режиму місцевого прикордонного руху, визначеного Правилами Європейської Ради, ухваленими 05 жовтня 2006 р., що встановлюють правила місцевого прикордонного руху на зовнішніх сухопутних кордонах держав-членів ЄС та доповнюють Шенгенську Конвенцію 1990 р.

У зв'язку з цим у 2007 р. Україною було ініційовано переговорний процес з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією стосовно укладення двосторонніх угод про місцевий прикордонний рух. На сьогодні

такі угоди підписані з усіма вище переліченими державами-членами ЄС: 1) Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про правила місцевого прикордонного руху від 18.09.2007 р. (набрання чинності 11.01.2008 р.) [7], 2) Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про правила місцевого прикордонного руху від 28.03.2008 р. (набрання чинності 01.07.2009 р.) [8], 3) Угода між Україною та Словацькою Республікою про місцевий прикордонний рух від 30.05.2008 р. (набрання чинності 27.09.2008 р.) [9]; 4) Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про місцевий прикордонний рух від 02.10.2014 р. (угода ще не набрала чинності).

Відповідно до угод громадяни України мають право реалізувати власну свободу пересування територією прикордонної зони однієї з держав-членів Євросоюзу. Даними можливостями мають змогу скористатися ті громадяни України, що проживають принаймні три роки постійно (далі - прикордонні жителі) у населених пунктах уздовж державного кордону. Вони мають право в'їздити на територію прикордонної зони та перебувати на ній за наявності дозволу на спрощений перетин кордону без будь-яких інших додаткових дозволів на території прикордонної зони іншої договірної сторони.

Дія угод поширюється на подружжя, неповнолітніх або утримуваних повнолітніх дітей (у тому числі усиновлених або виховуваних дітей), а також на неповнолітніх дітей або утримуваних повнолітніх дітей подружжя (у тому числі усиновлених або виховуваних дітей) особи, якій дозволяється в'їзд на територію прикордонної зони та перебування на ній. При цьому важливо підкреслити, що правом на спрощений перетин кордону зазначені категорії громадян України мають змогу скористатися навіть за умови, якщо вони постійно проживали у прикордонній зоні менш, ніж 3 (три) роки.

Документами передбачено ряд умов щодо перетину кордону громадянами України. Зокрема, такі особи не повинні становити загрозу для громадського порядку, внутрішньої безпеки, здоров'я населення або

міжнародних відносин приймаючої держави. При цьому вони повинні дотримуватися законів та підзаконних актів цієї держави. У випадку будь-якого зловживання громадянами України правил, передбачених національним законодавством держав-членів ЄС, угодами передбачений перелік санкцій, що можуть бути застосовані владними органами держав по відношенню до наших громадян. Перелік санкцій викладено в додатках до угод, що містять зобов'язання залишити територію держав-членів ЄС, можливість застосувати висилку міграційною службою, а також заборона на в'їзд і перебування.

Для укладених Україною з державами-членами ЄС угод про місцевий прикордонний рух є цілий ряд спільних правових положень щодо правил та процедури перетину кордону громадянами договірних сторін, які є однаковими за змістом, формою та структурою. Серед них: 1) встановлення сплати збору за надання дозволу у сумі – 20 євро (ст. 9 Угоди з Польщею), (ст. 6 Угоди з Словаччиною), (ст. 2 Угоди з Угорщиною); 2) відповідність вимогам щодо отримання дозволу (ст.6 Угоди з Словаччиною), (ст.4 Угоди з Польщею), (ст.2 Угоди з Угорщиною); 3) можливість укладення угод на невизначений термін та внесення змін та доповнень до угод (ст. 10 Угоди з Словаччиною), (ст.6 Угоди з Польщею), (ст.8 Угоди з Угорщиною) тощо.

Незважаючи на ряд спільних ознак, притаманних для даних угод, є ціла низка суттєвих відмінностей між документами. Наприклад, на відміну, від Угоди, укладеною Україною з Угорщиною 2007 р., Угода з Польщею 2008 р. є за змістом більш об'ємною.

По-перше, у документі, окрім дефініцій «дозволу» та «жителів прикордонної зони» надаються визначення поняттям «місцевого прикордонного руху» та «прикордонної зони». Відповідно до ст. 2 Угоди під місцевим прикордонним рухом осіб розуміється регулярний перетин спільного кордону держав сторін жителями прикордонної зони держави однієї договірної сторони з метою перебування у прикордонній зоні

держави іншої договірної сторони з суспільних, культурних або сімейних причин та з обґрунтованих економічних причин, які відповідно до національного законодавства держави іншої договірної сторони не визнаються прибутковою діяльністю. Під прикордонною зоною мається на увазі територія адміністративних одиниць держав договірних сторін, що не перевищує 30 км від спільного кордону.

На нашу думку, пояснення такого роду визначень у міжнародному договорі є необхідним з юридичної точки зору, оскільки для прикордонних громадян є дуже важливим розуміння, в межах частини якої території вони матимуть змогу перетинати спільний кордон за спрощеною процедурою і відповідно скористатися всіма можливостями перебування на цій території.

По-друге, у порівнянні з положеннями, передбаченими Угодою з Угорщиною 2007 р., Угода з Польщею 2008 р. встановлює чіткі умови для жителів прикордонної зони, які мають право перетинати спільний кордон держав в рамках місцевого прикордонного руху. Такі особи повинні: а) надати дійсний дозвіл; б) не бути особами, які внесені у реєстр до Шенгенської Інформаційної Системи (SIS) з метою відмови у в'їзді; в) особи не вважатимуться такими, що становлять загрозу громадському порядку, внутрішній безпеці, здоров'ю населення або міжнародним відносинам договірних держав, а також для жодної з держав - членів Виконавчої Конвенції до Шенгенської Угоди від 14 червня 1985 р., зокрема, яким не заборонено в'їзд на територію цих країн (ст. 3).

По-третє, на відміну від угод, укладених нашою державою з Угорщиною 2007 р. та Словаччиною 2008 р., термін перебування в прикордонній зоні Польщі для громадян України становить 60 днів (в той час, коли термін перебування у прикордонних зонах Угорщини та Словаччини становить 30 днів), максимальний строк перебування – не більше 90 днів (ст.4).

Врешті-решт, Угодою з Польщею 2008 р. передбачено створення організаційно-правового механізму реалізації міжнародного документу.

Зокрема, згідно з п.2 ст.16 Угоди створюється Спільна Комісія експертів, до компетенції якої належать питання, пов'язані з моніторингом виконання Угоди та вирішенням спірних питань, які виникають у ході тлумачення або застосування положень Угоди. У випадку необхідності за запитом однієї з сторін Спільна Комісія збиратиметься на засідання. Як правило, такі засідання проводяться принаймні раз на рік.

Порівнюючи, скажімо, угоди, укладені Україною з Польщею та Угорщиною, Угода з Словаччиною містить нові положення, зміст яких розкрито у ст.7 та с.8 документу. Згідно зі статтею 7 «Санкції» їх зміст зводиться до анулювання та відкликання дозволу на місцевий прикордонний рух та запровадження обмежувальних заходів, передбачених національним законодавством прикордонної держави. Що стосується ст. 8 «Порівняння у ставленні», то її суть полягає в тому, що сторони забезпечують громадянам іншої договірної держави та особам, які користуються правом співтовариства на вільне пересування, а також громадянам третіх держав та особам без громадянства, які законно проживають у прикордонній зоні держави, таке саме ставлення, яке надається жителям прикордонної зони їхньої держави. Таким чином, Угодою запроваджено національний режим по відношенню до громадян з прикордонної зони іншої договірної держави.

17 липня 2014 р. Кабінетом Міністрів України прийнято Розпорядження «Про схвалення проекту Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про місцевий прикордонний рух» [10].

02 жовтня 2014 р. Україна підписала угоду з Румунією про місцевий прикордонний рух. Положеннями Угоди передбачено такий самий спрощений порядок перетину кордону мешканцями прикордонних областей України і Румунії, які проживають в межах 30-ти кілометрової зони від спільного державного кордону, що було передбачено в угодах з Угорщиною, Польщею та Словаччиною. Таке право матимуть змогу реалізувати майже півмільйона громадян України, що проживають у зазначеній території на

кордоні з Румунією. При цьому, на відміну від інших угод, мешканці прикордонної зони мають змогу отримувати безкоштовні дозволи на спрощений перетин кордону з правом перебувати у прикордонній зоні іншої держави до 90 днів кожного разу з дати перетину кордону.

В цілому, угоди про місцевий прикордонний рух встановлюють спеціальний режим систематичного перетину кордону і перебування громадян України, які є жителями прикордонних регіонів у визначеній прикордонній зоні Угорщини, Словаччини, Польщі та Румунії на підставі спеціального документа (дозволу) з метою встановлення родинних, соціально-культурних, туристично-оздоровчих, економічних відносин. При цьому сфера дії таких угод є обмеженою за колом суб'єктів, оскільки вони поширюються лише на громадян України, які мешкають на прикордонних територіях із сусідніми державами-членами ЄС. В той же час укладення Україною такого виду міжнародних документів із державами-членами ЄС сприяє спрощенню процедури та порядку перетину кордону громадянами України прикордонної зони держав ЄС та є одним із важливих кроків нашої держави для запровадження у майбутньому безвізових про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про поїздок між громадянами України та державами-членами Європейського Союзу.

У рамках лібералізації візового режиму між Україною та ЄС значно ширшими за сферою застосування та дією міжнародними документами, що стосуються процедури видачі віз та порядку спрощення режиму пересування всіма громадянами України територією держав-членів ЄС є ухвалені Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз 2007 р. та Угода спрощення оформлення віз 2012 р.

Угоду між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз підписано 18 червня 2007 р., якою встановлено спрощений режим видачі віз українським громадянам консульськими установами держав-членів ЄС у рамках Шенгенського законодавства. Ключовими елементами угоди є положення

про перспективу запровадження взаємного безвізового режиму; безвізовий режим для власників дипломатичних паспортів (ст.10); видачу багаторазових віз (строком від 1 до 5 років) широкому колу громадян України, в т.ч. представникам бізнесових кіл, членам урядових делегацій, родичам громадян України, що легально проживають в державах-членах ЄС, журналістам, спортсменам, учасникам наукових, культурних і мистецьких заходів (ст.5); видачу безкоштовних віз для численних категорій осіб, зокрема, дітей віком до 18 років та дітей віком до 21 року, що знаходяться на утриманні, пенсіонерів, журналістів, родичів громадян України, що легально проживають в державах-членах ЄС (ст.6 п.4). Угода упорядковує перелік документів, що підтверджують мету поїздки (ст. 4), фіксує консульський збір за видачу візи на рівні 35 євро та 70 євро у термінових випадках (ст. 6), обмежує строки розгляду анкет на видачу візи 10 календарними днями (ст. 7).

Відповідно до Угоди створюється Спільний комітет з метою моніторингу імплементації положень даного документу (ст. 12). Спільний комітет уповноважений вирішувати суперечки та спори щодо тлумачення або застосування даного документу, а також готувати зміни та доповнення до нього.

23 липня 2012 р. у м. Брюсселі (Бельгія) підписано Угоду про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз. 22 березня 2013 р. Верховною Радою України, а 18 квітня 2013 р. Європейським Парламентом було ратифіковано документ. 13 травня 2013 р. Рада міністрів ЄС затвердила ратифікацію Угоди між Україною та ЄС про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз. Так, відповідно до документа:

- розширено категорії громадян України, які матимуть змогу одержати безкоштовні та багаторазові Шенгенські візи до отримання Україною безвізового режиму з Євросоюзом. До таких категорій громадян України

належать: представники громадських організацій; журналісти та технічний персонал, що їх супроводжує; водії, які перевозять міжнародний вантаж; близькі родичі громадян, які проживають на території країн-членів ЄС і які є громадянами однієї з країн ЄС; представники релігійних громад; учасники офіційного транскордонного співробітництва з ЄС; учасники офіційних освітніх програм обміну та участі у семінарах, курсах, конференціях; працівники, які беруть участь у міжнародних виставках, конференціях і семінарах;

- визначено чіткі терміни дії багаторазових віз - 1 та 5 років;

- встановлено можливості термінового оформлення віз - протягом 3 діб особам, які проживають на значній відстані від місця подання візового клопотання (за умови сплати термінового консульського збору);

- запроваджено безвізовий режим поїздок для громадян України, які користуються біометричними службовими паспортами тощо.

Угода набула чинності 01 липня 2013 р.

Порівнюючи Угоду між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 2007 р. та Угоду між Україною та ЄС про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 2012 р. з двосторонніми міжнародними угодами про місцевий прикордонний рух варто підкреслити, що вони суттєво розширюють перелік категорій громадян України, які мають право на спрощене оформлення безкоштовних, багаторазових віз, що, в свою чергу, сприятиме їх спрощеному перетину кордонів держав-членів Європейського Союзу. Однак, так само як і двосторонні міжнародні угоди про місцевий прикордонний рух, Угода 2007 р. та Угода 2012 р. є міжнародними документами, що ухвалені в рамках лібералізації візового режиму між Україною та ЄС та є одними із способів реалізації Україною Плану дій з візової лібералізації 2010 р. (далі – ПДВЛ).

Що стосується ПДВЛ, то документ був ухвалений ще 22 листопада

2010 р. на саміті ЄС – Україна у м. Брюсселі. ПДВЛ містив чотири основні блоки завдань, які має виконати Україна, щоб приєднатися до держав, громадянам яких не потрібні візи для в'їзду на територію держав-членів Європейського Союзу.

Перший блок пов'язаний із безпекою документів, включно з впровадженням біометричних даних; другий – стосується управління міграцією, куди входять заходи з протидії нелегальній міграції та реадмісія; третій – охоплює громадський порядок та безпеку, а четвертий – забезпечення основних прав і свобод людини.

18 грудня 2015 р. Комісія ЄС ухвалила шостий звіт з виконання Україною всіх критеріїв Плану дій з візової лібералізації [11]. У документі зазначається, що Україна виконала всі критерії, встановлені з чотирьох блоків ПДВЛ. Відповідно очікується надання Євросоюзом безвізового режиму для України.

Висновки. Реалізація кінцевої мети – отримання безвізового режиму для громадян України – залежатиме від ефективного виконання вже укладених нашою державою з Європейським Союзом та його державами-членами міжнародних договорів у візовій сфері, таких як Угоди про реадмісію від 18 червня 2007 р., Угоди про спрощення оформлення віз від 18 червня 2007 р., Угоди про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз від 23 липня 2012 р. та двосторонніх міжнародних договорів про місцевий прикордонний рух із державами-членами ЄС.

Список використаних джерел:

1. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one Part, and Ukraine, of the other Part. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://glavcom.ua/pub/2012_11_19_EU_Ukraine_Association_Agreement_English.pdf
2. Закон України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 15 січня 2008 р.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_851

3. Закон України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз» від 15 січня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/117-17>

4. Угода між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 23 липня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU07131.html

5. План дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/494/2011>

6. Указ Президента України «Про встановлення безвізового режиму для громадян держав-членів Європейського Союзу, Швейцарської Конфедерації та Князівства Ліхтенштейн від 26.07.05 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1131/2005>

7. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про правила місцевого прикордонного руху від 18.09.2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/348_072

8. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про правила місцевого прикордонного руху від 28.03.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_138

9. Угода між Україною та Словацькою Республікою про місцевий прикордонний рух від 30.05.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/703_076

10. Розпорядження КМУ «Про схвалення проекту Угоди між

Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про місцевий прикордонний рух» від 17.07.2014р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/655-2014-%D1%80>

11. Report from the Commission to the Council and the European Parliament, Sixth Progress Report on the Implementation by Ukraine of the Action Plan on Visa Liberalisation, 18.12.2015 COM (2015) 905 final. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : - <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EN/1-2015-905-EN-F1-1.PDF>

Мушак Н.Б. Угоди про місцевий прикордонний рух як правовий інструмент лібералізації візового режиму між Україною та Європейським Союзом

Статтю присвячено аналізу міжнародних угод, укладених Україною з Європейським Союзом стосовно реалізації Євросоюзом візової політики щодо громадян України. Досліджено ряд двосторонніх міжнародних договорів про місцевий прикордонний рух із державами-членами Євросоюзу, що передбачають спрощену процедуру перетину кордону громадянами України прикордонної зони держав-членів Європейського Союзу.

У статті розкрито основні положення низки міжнародних документів, що регулюють питання у візовій сфері. До таких документів належать Угода про реадмісію від 18 червня 2007 р., Угода про спрощення оформлення віз 18 червня 2007 р., Угода про внесення змін до Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз від 23 липня 2012 р.; укладені Україною двосторонні міжнародні договори із державами-членами ЄС, що регулюють питання, пов'язані з наданням можливостей громадянам України пересуватися територією держав-членів ЄС.

Встановлено, що такі міжнародні документи водночас є зовнішніми правовими інструментами співробітництва між Україною та ЄС у реалізації

візової політики ЄС щодо громадян нашої держави. Крім того, вони є практичними кроками у напрямі встановлення безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом. Оскільки такі документи спрямовані на вдосконалення існуючих процедур видачі віз, порядку спрощення режиму поїздок громадян України до держав-членів ЄС.

Ключові слова: угода про асоціацію, свобода пересування осіб, безвізовий режим, місцевий прикордонний рух, правові інструменти.

Статья посвящена анализу международных соглашений, заключенных Украиной с Европейским Союзом по реализации Евросоюзом визовой политики в отношении граждан Украины. Исследованы двусторонние международные договора о местном пограничном движении с государствами-членами Евросоюза, предусматривающие упрощенную процедуру пересечения границы гражданами Украины пограничной зоны государств-членов Европейского Союза.

Ключевые слова: соглашение об ассоциации, свобода передвижения лиц, безвизовый режим, местное пограничное движение, правовые инструменты.

The article is devoted to the analysis of international agreements signed by Ukraine and the European Union regarding the implementation of EU visa policy towards the citizens of Ukraine. The article researches a set of bilateral agreements on local border traffic with EU member states, providing a simplified border crossing procedure by citizens of Ukraine of the border zone of the EU member states.

Key words: Association Agreement, Freedom of Persons' Movement, Visa-free entry, Local Border Traffic, Legal Instruments.